

ХУЛОСАИ
НИҲОИИ ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA-029 НАЗДИ
ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

Парвандаи аттестатсионии №___

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 29 декабри соли 2022, таҳти №20
дар бораи ба Данаева Камола Холматовна, шахрванди Ҷумҳурии
Тоҷикистон додани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯи
ихтисоси 09.00.11- фалсафаи иҷтимоӣ

Диссертатсия дар мавзӯи «Таъсири ҷаҳонишавӣ ба равандҳои иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи Тоҷикистон дар шароити муосир» дар таърихи 26-уми октябри соли 2022, суратмачлиси №17 аз ҷониби Шурои диссертатсионӣ (7340025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17, Фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01.02.2022, №38) ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Довталаб Данаева Камола Холматовна, соли 1984 таваллуд шудааст. Шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Соли 2005 факултети таърихи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айниро аз рӯи ихтисоси “муаллими таърих ва ҳуқуқ” хатм намудааст. Соли 2019 шӯбаи рӯзонаи аспирантураро аз рӯи ихтисоси фалсафа дар кафедраи фалсафаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айнӣ хатм намудааст. Аз соли 2019 то инҷониб ба ҳайси ассистенти кафедраи фалсафа ва фарҳангшиносии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айнӣ фаъолият намуда истодааст.

Диссертатсия дар кафедраи фалсафаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айнӣ иҷро шудааст.

Роҳбари илмӣ: Усмонзода Хайриддин Усмон - доктори илмҳои фалсафа, профессор, узви вобастаи АМИТ, директори Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Мукаарризони расмӣ:

- Хайдаров Рустам Ҷурабоевич – доктори илмҳои фалсафа, профессор, сарҳодими шӯбаи фалсафаи иҷтимоии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.М. Баҳоваддинови АМИТ;

- Миrows Фирӯз Сафаралиевич – номзади илмҳои фалсафа, дотсент, мудири кафедраи сотсиологияи факултети фалсафаи ДМТ.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби н.и.ф, дотсент Хуморов Д.М. ва

мудири кафедраи фанҳои гуманитарӣ, н.и.ф., дотсент Неъмонов Ҷ.М. ба имзо расида, аз ҷониби ректори ҳамин Донишгоҳ, доктори илмҳои техникӣ, профессор Назарзода Х.Х. тасдиқ шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи Данаева Камола Холматовна дар мавзӯи «Таъсири ҷаҳонишавӣ ба равандҳои иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи Тоҷикистон дар шароити муосир» ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.11 - фалсафаи иҷтимоӣ мебошад.

Дар интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар он чиз ба асос гирифта шудааст, ки онҳо аз рӯйи ихтисоси 09.00.11- фалсафаи иҷтимоӣ дар сатҳи дахлдор таҳқиқоти илмӣ анҷом додаанд ва корҳои илмӣ-таҳқиқотии онҳо ба масъалаи таҳқиқшавандаи диссертатсияи Данаева К.Х. робитаи зич доранд.

Довталаб зиёда аз 10 мақолаи ҷопӣ дорад, ки 5-тои онҳо дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд. Интишороти довталаб нуктаҳои асосӣ, натиҷа ва мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳанд.

Муҳимтарин интишороти довталаб аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

1. Данаева К. Равишҳои назариявӣ оид ба омӯзиши ҷаҳонишавӣ [Матн] К.Данаева // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. – Душанбе, 2021. -№ 1. -С. 172-176.

2. Данаева К. Таъсири ҷаҳонишавӣ ба тағйирёбии тамоилҳои арзишӣ [Матн] К.Данаева // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. – Душанбе, 2021. -№ 2. -С. 185 - 189.

3. Данаева К. Ҷаҳонишавӣ ҳамчун раванди иҷтимоӣ-фарҳангӣ [Матн] К.Данаева // Ахбори Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. – Душанбе, 2020. -№ 4 (261). -С. 23 - 28.

4. Данаева К.Х. Ҷомеаи тоҷик ва ҷустуҷӯи модели инкишофи иҷтимоӣ-фарҳангӣ дар даврони ҷаҳонишавӣ [Матн] К. Данаева // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. – Душанбе, 2020. -№ 4. -С. 164 - 170.

5. Данаева К. Таъсиргузори мактабҳои илмӣ ба рушди малакаи таҳқиқоти олимони ҷавон дар даврони истиқлолият. [Матн] К. Данаева // Паёми Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. – Душанбе, 2022, №2 (78) саҳ. 270-279 (дар ҳаммуаллифӣ бо Усмонзода Х.У.).

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шахсони зерин тақризҳо навишта шуда, ба Шурои диссертатсионӣ пешниҳод шудаанд:

- аз ҷониби доктори илмҳои сиёсӣ, сарҳодими илмии шӯбаи Аврупо ва Амрикои Институти омӯзиши масъалаҳои давлатҳои Осиё ва Аврупои АМИТ – **Каримов Ш.Т.**

- аз ҷониби доктори илмҳои фалсафа, профессор, мудири кафедраи фалсафаи МДТ “ДДХ ба номи академик Б. Гафуров” - **Атоев А.**

- аз ҷониби доктори илмҳои фалсафа, профессор, сармутахассиси илмии шӯбаи сотсиологияи Институти фалсафа, ҳуқуқ ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ – **Қаҳҳоров Ғ.Ғ.**

- аз ҷониби номзади илмҳои фалсафа, дотсент, мудири кафедраи илмҳои ҷомеашиносии Донишқадаи иқтисод ва савдои ДДТТ дар ш. Хучанд - **Ҷонназарова Д.Х.**

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, дар онҳо баъзе эродҳои ҷузъӣ ва хусусияти тавсиявидошта дар шакли умумӣ баён гардидаанд. Аз ҷумла, ба таври боз ҳам мушаххас нишон додани объекти таҳқиқот, истифодаи васеътар аз таҳқиқотҳои олимони ватанӣ, ба забони тоҷикӣ тарҷума нашудани номи адабиёти хориҷӣ ва иштибоҳоти имлоиву техникӣ.

Шурои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар натиҷаи таҳқиқоти диссертатсионии докталаб:

- масъалаи таъсири ҷаҳонишавӣ ба равандҳои иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи Тоҷикистон вобаста ба тамоюлоти ҷанд ҷабҳагарой (мултилатерӣ) касб кардани он ба таври васеъ баррасӣ кардааст;

- дидгоҳҳои асосии назариявӣ ва методологӣ оид ба омӯзиши ҷаҳонишавӣ, ки заминаи муосири назариявии онро ташкил медиҳанд, таҳлил ва баррасӣ гардида, дар заминаи онҳо моҳият, хусусият ва инчунин, омилҳои зуҳури раванди ҷаҳонишавӣ нишон дода шудаанд;

- шароит ва омилҳои ташаккули муҳити иҷтимоию фарҳангӣ вобаста ба равандҳои ҷаҳонишавӣ, ки дар ибтидои асри XXI ба як падидаи умумисайёравӣ табдил ёфтааст, таҳқиқ шудааст;

- моҳият ва виваҷи ҷаҳонишавии иҷтимоӣ-фарҳангӣ тавсиф шуда, хусусиятҳои иҷтимоӣ-фарҳангии инкишофи ҷомеаи Тоҷикистон дар давраи ҷаҳонишавӣ муайян гардиданд;

- таъсири ҷаҳонишавӣ ба тағйирёбии майлони арзишии ҷомеаи Тоҷикистон таҳқиқ гардида, хусусиятҳои он нишон дода шудааст;

- ҷузъҳои сохтори зарфияти иҷтимоӣ ҳамгироии фарҳанги тоҷик дар шароити ҷаҳони ҷаҳонишавӣ муайян шуда, имконияти коркарди навъи миллии инкишофи иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи Тоҷикистон дар даврони ҷаҳонишавӣ арзёбӣ гардидааст.

Аҳамияти назариявии таҳқиқоти диссертатсионӣ бо он асоснок карда шудааст, ки диссертатсияи мазкур дар заминаи таҳлили адабиёти илмӣ ва омӯзиши равандҳои ҷаҳонишавӣ навишта шуда, дар он нисбат ба хусусиятҳои рушди иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи Тоҷикистон дар давраи ҷаҳонишавӣ хулосаҳои илман асоснокшуда баён гардидааст. Бинобар ин, таҳқиқоти мазкур, пеш аз ҳама, дар шароити Тоҷикистон барои таҳқиқоти минбаъдаи раванди ҷаҳонишавӣ ва рушди инкишофи иҷтимоӣ-фарҳангии он заминаи илмӣ назариявӣ ба шумор меравад. Инчунин, дар асоси таҳлилу таҳқиқи назарияҳои илмӣ зарурати коркарди навъи миллии рушди иҷтимоӣ-фарҳангӣ дар давраи ҷаҳонишавӣ нишон дода шудааст, ки он барои асоснок намудани дурустии стратегияҳои давлатӣ ва сиёсати фарҳангии мамлакат дорои аҳамият мебошад, баён гардаанд.

Таҳлили хусусиятҳои асосии таъсири ҷаҳонишавӣ ба равандҳои иҷтимоӣ – фарҳангии ҷомеаи Тоҷикистон дар шароити муосир, инчунин, нақши он дар рушди кишвар мавриди омӯзиш қарор гирифтааст, ки он дар навбати худ аз талаботи инкишофи ҷомеаи муосири Тоҷикистон ва амалияи муосири мудирияти иҷтимоӣ ин равандҳо маншаъ мегирад, омӯхта шудааст.

Пешниҳод гардидааст, ки яке аз омилҳои асосии рушди ҷомеаи муосир сайқал додани дониш, маҳорати истифодаи муносиб аз дастовардҳои илмӣ фарҳангӣ дар равандҳои ҷаҳонишавӣ ба ҳисоб меравад.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки аз дақиқ будани маълумоти истифодашудаи муаллиф ва ҳаҷми мутаносибии маводи илмӣ-таҳқиқотии диссертатсия, инчунин, коркарди натиҷаҳои таҳқиқот ва интишороти илмӣ унвонҷӯ бармеояд. Хулосаҳои илмӣ ва тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳо, бар асоси таҳлили илмӣ натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ ва амалӣ пешниҳод мешаванд.

Саҳми шахси доктарабон дарёфти дараҷаи илмӣ иборатанд аз:

- коркарди асосҳои назариявии дар самти таҳқиқи таъсири ҷаҳонишавӣ ба равандҳои иҷтимоӣ-фарҳангии ҷомеаи Тоҷикистон дар

шароити муосир ва мусоидат дар ташаккули фарҳанги миллӣ, пешгирии ҷавонон аз бегонашавии фарҳангӣ, нагаравидан ба ҳизбу ҳаракатҳои ифротӣ ирғичӣ ва дар маҷмӯъ, ҳифзи арзишҳои фарҳанги миллӣ, пешниҳодҳои асоснокшуда;

- маводҳои нашрнамудаи муаллиф аз рӯйи мавзӯи диссертатсия, ки 5 номгӯйро (дар ҳаҷми 4,6 ҷ.ҷ), ташкил менамояд, дар маҷаллаҳои ба феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон шомилбуда;

- ба тасвиб расидани натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ дар конференсияҳои илмӣ назариявӣю амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ;

- ғояҳо ва натиҷаҳои таҳқиқот бо дарназардошти натиҷаҳои назаривӣ, хулосаҳо, нуктаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда ва тавсияҳо онҳо ба истифодаи амалии натиҷаҳо.

Дар ҷаласаи Шурои диссертатсионӣ аз 29 декабри соли 2022 қарор қабул карда шуд, ки ба Данаева Камола Холматовна дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи иҷтимоӣ дода шавад.

Дар асоси овоздиҳии пинҳонӣ Шурои диссертатсионӣ дар ҳайати 13 нафар, аз онҳо 5 нафар доктори илм аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда иштироккунандагон аз 15 нафар аъзои доимии Шурои диссертатсионӣ овоз доданд: тарафдор - 13 нафар, зид - нест, бетараф - нест.

Раиси Шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои фалсафа, профессор

Маҳмадизода Н.Д.

Котиби илмӣ Шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои фалсафа

Худойдодзода Ф.Б.

29 декабри соли 2022

